

10—21/11/1979.

HATÁLYON KÍVÜL HELYEZVE
33/91 BN ut

019 *

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

11/1979. számú

U T A S Í T Á S A

Budapest, 1979. évi június hó 26-án.

10—21/11/1979.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK

11/1979. számú

U T A S Í T Á S A

a Belügyminisztérium szervei ügyeleti szolgálatának továbbfejlesztéséről és a rendkívüli eseményekkel kapcsolatos feladatokról szóló 16/1976. BM számú utasítás egyes rendelkezéseinek módosításáról

Budapest, 1979. évi június hó 26-án.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény, valamint az elmúlt években megjelent belügyminiszteri rendelkezések miatt bekövetkezett változások szükségessé teszik a 16/1976. BM számú utasítás egyes pontjainak, illetve mellékleteinek módosítását. A módosítás végrehajtása érdekében kiadom az alábbi

u t a s í t á s t :

1. Az utasítás 6. pontjában meghatározott jelentési kötelezettséget, ezen utasítással kiadott 2. és 3. számú melléklet szerint kell teljesíteni.
2. Az utasítás 7/d. alpontjában, valamint az 1. sz. melléklete 5/b, c, d. alpontjaiban a BM Sajtó Iroda vezetője helyett a „BM Sajtóosztály vezetője” elnevezést kell használni.

3. Az utasítás 7/f. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„7/f. Az utasítás 5. pontjában fel nem sorolt — ún. egyszerű — rendkívüli eseményekről a helyi hírközlő szervek tájékoztatása a Belügyminisztérium ügyrendje IX. fejezet 54. pontjában előírtak szerint történhet.”

4. Ez az utasítás 1979. július 1-én lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 16/1976. BM számú utasítással kiadott 2. és 3. számú melléklet hatályát veszti.

DR KAMARA JÁNOS s. k.,

r. vezérőrnagy

belügyminisztériumi államtitkár

Készült: 190 példányban.

Kapják: államtitkár,

miniszterhelyettesek,

főcsoportfőnök-helyettesek,

országos parancsnokok,

csoportfőnökök,

önálló osztályvezetők,

BM iskolák parancsnokai,

budapesti, megyei rendőr-főkapitányok,

országos parancsnokságok, BM III/II., III., IV., Csoportfőnök-

ség, BM ORFK III. Csoportfőnökség, FRE parancsnokság, BM

Útellenőrző Parancsnokság ügyeletvezetői,

BRFK Központi Ügyeleti Osztály vezetője,

budapesti, megyei rendőr-főkapitányságok központi ügyelet-
vezetői.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

2. sz. melléklet

a 16/1976. sz. BM utasításhoz.

A BM III. Főcsoportfőnökség központi szerveinek vezetői — értelemszerűen — a hatáskörükbe tartozó, illetve a tudomásukra jutott; valamint

a budapesti és a megyei rendőr-főkapitányságok vezetői — ügyeleteik útján — e mellékletben felsorolt bűncselekményeket, eseményeket a 16/1976. BM számú utasítás 6. pontjában előírtak szerint kötelesek jelenteni a BM Főügyeleti Osztálynak.

I.

1. A párt vezetőinek (járási titkárig bezárólag) az Elnöki Tanács és a kormány tagjainak, az állami vagy társadalmi szervezetnél (megyei szintig) irányító funkciót betöltő személyeknek (személyeknek) biztonságát, életét, testi épségét veszélyeztető vagy tevékenységét akadályozó eseményt, bűncselekményt, kísérletét, vagy annak előkészületét.
2. A párt vezetőinek, az Elnöki Tanácsnak, a kormánynak, vagy a kormány tagjainak meghívására, hazánkban tartózkodó külföldi párt, államfői, kormány vagy miniszteri delegációk tagjainak biztonságát veszélyeztető eseményt, bűncselekményt, kísérletét, előkészületét.
3. A párt vezetőivel (járási titkárig bezárólag), az Elnöki Tanács és a kormány tagjaival, a társadalmi szervezetek (megyei vezetőkig bezárólag) vezetőivel és közvetlen családtagjaival, az állami, gazdasági, társadalmi, kulturális élet közismert közéleti személyiségeivel kapcsolatos bűncselekményt, eseményt.

4. A párthelyiségek, kormányhivatalok, a társadalmi szervezetek helyiségei, illetve a párt vezetőinek, az Elnöki Tanács és a kormány tagjainak lakása elleni támadást.
5. A párt vezetőinek (megyei titkárig bezárólag), az Elnöki Tanács tagjainak, a kormány tagjainak és családtagjainak, valamint az állami és társadalmi szervezetek vezetőinek (megyei szintig bezárólag) légi, vasúti, vízi és közúti közlekedéskor történt balesetét.

Útvonalbiztosításkor a közlekedésüket akadályozó eseményt.

6. A hazánkba akkreditált diplomáciai testületi tag személye, hivatali helyisége, lakása elleni támadást, bűncselekményt, vagy kísérletét.
7. Diplomáták, külképviseleti szervek tagjai, valamint a kapitalista országokból beutazók által elkövetett súlyosabb provokációt, politikai jellegű bűncselekményt, diplomáták bűncselekményen való tettenérését és feltartóztatását.
8. Idegen légi jármű berepülését, ejtőernyősök, tárgyak, röpcedulák, mérgező anyagok stb. ledobását.
9. Tömegtüntetést, tömeges munkamegtagadást, vagy munkabeszüntetést, annak előkészületét.
10. Minden nagyobb méretű rendzavarást, engedély nélkül tartott egyházi és egyéb rendezvényt, amely megszüntetésére rendőri (karhatalmi) akció vált szükségessé.
11. Elemi csapás súlyosabb eseteit, tömeges halált és sérülést okozó katasztrófát, szerencsétlenséget (földrengés, árvíz, járvány, bányakatasztrófa stb.).

II.

Az állam elleni bűncselekmények

12. a) Az összeesküvést, a lázadást, a kártevést, a rombolást, a merényletet, a hazaárulást, ezek kísérletét, vagy előkészületét.

b) **A hűtlenséget, a kémkedést, ezek kísérletét.**

c) **Más szocialista állam elleni bűncselekményt.**

d) Az izgatást. **Minősített eseteit azonnal jelenteni kell.**

(A felsorolt bűncselekmények közül azokat, amelyeket operatív feldolgozás előzött meg, a nyomozás elrendelésekor kell jelenteni.)

13. Az ellenséges szöveget vagy rajzot tartalmazó röpcédula **szórását**, megtalálását. Falragaszt vagy falfeliratot, ha azt nyilvános helyen észlelték. Zászlótépést, zászló rongálást és égetést.

III.

Az emberiség elleni bűncselekmények

14. A béke elleni bűncselekmények közül:

a) **a háborús uszítást;**

b) **bűncselekmény a népek szabadsága ellen;**

c) **a népirtást;**

d) **a nemzeti, népi, faji vagy vallási csoport elleni cselekményt;**

e) **a faji megkülönböztetést.** E cselekmények kísérletét, illetve az a) és a c) alpontban felsoroltak előkészületét.

IV.

A személy elleni bűncselekmények

15. Az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmények közül:

a) **az emberölést, az emberölés kísérletét, az erős felindulásban elkövetett emberölést;**

b) **a magzatelhajtást, ha az halált okozott;**

c) **a testi sértést, ha az halált okozott;**

d) a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetést, ha az
— halált okozott, öt vagy annál több személy megsérült,
— **azonnal jelenteni kell, ha kettő vagy annál több ember meghalt, öt vagy annál több személy súlyosan megsérült;**

e) a segítségnyújtás elmulasztását, ha
— a sértett meghalt;

f) **lőfegyverrel elkövetett szándékos támadást, abban az esetben is, ha az személyi sérülést nem okozott.**

Lőfegyverrel gondatlanságból okozott halálos sérülést.

16. A szabadság és az emberi méltóság elleni cselekmények közül:

— a személyi szabadság megsértésének büntettét.

V.

A közlekedési bűncselekmények és események

17. A közlekedés biztonsága elleni bűncselekményt, a vasúti, légi, vízi és közúti közlekedés veszélyeztetését, a közúti balesetet (akár jármű vezetője, akár gyalogos okozta a balesetet), az ittas járművezetést, a járművezetés tiltott átengedését, ha az

a) halált, vagy tömegszerencsétlenséget okozott.

Azonnal jelenteni kell, ha a cselekmény következtében

b) **kettő vagy annál több ember meghalt, avagy halálos tömegszerencsétlenség történt.**

18. A közúton közlekedő gépjárművek tömeges (5 vagy annál több) egyidőben, egy helyen, vagy rövid útszakaszon sorozatban történő összeütközését, függetlenül a sérültek számától, a sérülés súlyossági fokától, illetve a keletkezett anyagi kár nagyságától, ha azzal a közlekedés biztonságát súlyosan veszélyeztették, vagy a forgalomban jelentős zavart okoztak.

19. A közúton közlekedő járművek ütközését — balesetét — ha
- a) az ütközésben — balesetben — résztvevő járművekben, vagy más anyagi javakban keletkezett kár — rongálódás — értéke a 100 000,— Ft-ot meghaladja.
- Azonnal jelenteni kell, ha**
- b) a keletkezett kár értéke az 500 000,— Ft-ot meghaladja.
20. **A diplomáciai testület tagjainak vagy gépjárműveiknek közúti balesetét függetlenül attól, hogy történt-e személyi sérülés, keletkezett-e anyagi kár vagy sem.**
21. Ha a közúti jármű vezetésére vonatkozó szabályok megszegésével nem közúton okoztak balesetet, a jelentési kötelezettség a 17. a) és b) alpontokban foglalt megkülönböztetés szerint teljesítendő, azonban ezeket a közúti közlekedési baleseti statisztikában szerepeltetni nem kell.

VI.

A házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények

22. A nemi erkölcs elleni cselekmények közül:
- a) az erőszakos közösülést;
 - b) a szemérem elleni erőszakot;
 - c) a természet elleni erőszakos fajtalanságot, ha azokat feltűnően durva erőszakos „útonálló” módon követték el.

VII.

Az államigazgatás, az igazságszolgáltatás és a közélet tisztasága elleni bűncselekmények

23. **A választás rendje elleni cselekményt.**
24. A rendészeti cselekmények közül:
- a) a jogellenes belföldi tartózkodást;
 - b) a műemlék megsemmisítését.

25. A külföldre utazás és a külföldön tartózkodás szabályainak kijátszását, ha:

- a) a szabályok kijátszásával külföldön maradó személy a Magyar Népköztársaság érdekeit jelentősen sérti, vagy
- b) a cselekményt a szolgálattal vagy hivatalos megbízással visszaélve követték el;

Ha a 25/a. és b. alpontokban felsorolt cselekményt közéleti személyiség, a fegyveres erők és testületek tagja, állami szerv vezetője — megyei szintig bezárólag — követi el, azonnal jelenteni kell.

- c) a cselekményt légi jármű jogellenes külföldre vitelével követik el, kísérik meg, vagy előkészületet tesznek;
- d) a tiltott határátlépést csoportosan (3 vagy több személy) követték el, kísérelték meg és az elfogást nem a BM határőrség szervei fogatosították.

A tiltott határátlépés fegyveres elkövetését, kísérletét azonnal jelenteni kell.

26. **Az embercsempészt és kísérletét.**

27. **Az államtitok sértést, a szolgálati titok sértés büntettét.**

28. A hivatali bűncselekmények közül:

- a) a hivatali visszaélést;
- b) a kényszervallatást;
- c) a jogellenes fogvatartás büntettét.

29. A hivatalos személy elleni bűncselekmények közül:

- a) a belügyminisztériumi szervek beosztottaival, a szolgálattal levő önkéntes rendőrrel, önkéntes határőrrel, a feladatait ellátó állami önkéntes, illetve vállalati tűzoltóval, valamint munkásörrel szemben elkövetett hivatalos személy elleni erőszakot;
- b) azonnal jelenteni kell, ha az előző pontban felsoroltakkal szemben az erőszakot;

- csoportosan, vagy felfegyverkezve követték el, vagy ha
 - a hivatalos személy súlyosan megsérült, illetve meghalt, avagy ha
 - a hivatalos személy elleni támadás elhárítása löfegyver használatával történt;
- c) az a. alpontban fel nem sorolt hivatalos személyek elleni erőszak közül csak a kiemelkedően súlyosakat.
30. A közfeladatot ellátó személy elleni erőszak közül:
- a) a posta biztonsági szolgálatot ellátó alkalmazottja;
 - b) a biztonsági feladatot teljesítő katona;
 - c) a közfeladatot ellátó polgári őr ellen csoportosan, vagy felfegyverkezve elkövetett erőszakot.

Azonnal jelenteni kell, ha a 30. pontban meghatározott valamely személy halálos sérülést szenvedett, vagy az erőszak nagyobb érték vagy más fontos dolog megszerzésére irányult.

31. Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények közül:
- a) a bűnpártolást; ha azt a Btk. 244. § (3) bekezdés a. és b. alpontjaiban meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatban követik el,
 - b) a fogollyszökést, kísérletét;
 - c) a fogolyzendülést; kísérletét, előkészületét.
32. A közélet tisztasága elleni bűncselekmények közül:
- a) vesztegetés büntettét;
 - b) a befolyással üzérkedés büntettét.

VIII.

A közrend elleni bűncselekmények

33. A közbiztonság elleni cselekmények közül:
- a) a közveszélyokozást, kísérletét, előkészületét;
a gondatlanságból elkövetett közveszély okozást, ha haláleset történt;

Azonnal jelenteni kell, ha

- kettő vagy több ember meghalt, illetve
- különösen nagy vagyoni hátrány keletkezett.

- b) a közérdekű üzem működésének megzavarását, kísérletét;
- c) a terrorcselekményt, kísérletét, előkészületét, a feljelentés elmulasztását;
- d) a légi jármű hatalomba kerítését, kísérletét, előkészületét;
- e) robbanóanyaggal, robbantószerrel, lőfegyverrel, vagy lőszerrel való visszaélést;
- f) a sugárzóanyaggal való visszaélést.

34. A köznyugalom elleni cselekmények közül:

- a) a közösség megsértésének büntettét;
- b) rémhírterjesztés büntettét;
- c) a garázdaság büntettét, ha a
 - csoportosan, a köznyugalmat súlyosan megzavarva elkövetett garázdaság megszüntetése rendőri karhatalmi alegység igénybevételével történt, vagy
 - a garázdaság megszüntetésekor fegyvert használtak.

35. A közegészség elleni cselekmények közül:

- a) a környezet károsítás büntettét;
- b) a természet károsítás büntettét;

Azonnal jelenteni kell:

- c) a kábítószerrel visszaélés büntettét.

IX.

A gazdasági bűncselekmények

36. A gazdálkodási kötelezettséget sértő cselekmények közül: a gazdálkodási köteletség megszegése büntettét; a népgazdaság szerveinek megtévesztése büntettét; a beruházási fe-

gyelem megsértése büntettét; a pénzügyi fegyelem megsértése büntettét; a jogosulatlan külkereskedelmi tevékenység büntettét; az engedély nélküli külkereskedelmi tevékenység büntettét.

37. A gazdálkodás rendjét sértő cselekmények közül:

- a) az üzérkedés büntettét;
- b) az árdrágítás büntettét;
- c) a közellátás veszélyeztetésének büntettét.

38. A pénz és bélyeghamisítás közül:

- a) a pénzhamisítást, a hamispénz kiadását;
- b) a bélyeghamisítás büntettét, ha azt
 - bűnszövetségben;
 - nagy mennyiségű vagy értékű bélyegre követik el.

39. A pénzügyi bűncselekmények közül:

- a) a devizagazdálkodás megsértésének büntettét, ha azt
 - jelentős értékre,
 - muzeális tárgyra követték el.

Azonnal jelenteni kell, ha a bűncselekményt

— **különösen nagy értékre követték el;**

- a) az adócsalás büntettét;
- c) a csempészet és vámmorgazdaság büntettét, ha azt
 - jelentős értékű vámárura, vagy
 - muzeális tárgyra követték el.

40. **A gazdasági, illetve vagyon elleni bűncselekményt — függetlenül a gazdasági hátrány, vagy az okozott kárérték nagyságától — ha azt az állami, társadalmi, gazdasági szervnél vezető beosztásban levő olyan személy követi el, aki a járási (kerületi) jogú, vagy ennél magasabb szintű pártbizottság hatáskörébe tartozik.**

X.

A vagyon elleni bűncselekmények

41. A lopás — betöréses lopás — büntettét, a sikkasztás büntettét, a csalás büntettét, a kifosztás büntettét, ha azt — jelentős értékre követték el.

A lopás — betöréses lopás — sikkasztás és csalás büntettét azonnal jelenteni kell, ha

- a) azokat különösen nagy értékre;
 - b) a betörést posta, bank, OTP, takarékszövetkezet sérelmére — értékhatárra tekintet nélkül — követték el;
 - c) a társadalmi tulajdonban levő pénz — értékpapír, más érték — tárolására használt páncél, lemezszekrény felnyitását, ellopását, illetve ennek kísérletét az értékhatárra tekintet nélkül;
 - d) a bűncselekményt állami, vagy egyházi múzeum kárára műtárgyak megszerzése céljából követték el.
42. A hűtlen kezelés büntettét, ha azzal jelentős vagyoni hátrányt okoztak.
- Azonnal jelenteni kell, ha a hűtlen kezelés:
- különösen nagy vagyoni hátrányt okozott.
43. A hanyag kezelést, ha azzal különösen nagy vagyoni hátrányt okoztak.
44. A rablást.

Azonnal jelenteni kell, ha a rablást:

- a) különösen nagy értékre;
- b) a posta, a bank, az OTP, a takarékszövetkezet sérelmére, illetve a társadalmi tulajdonú pénz feladását végző személy, pénzt szállító járművek vezetői — kísérői — ellen; vagy
- c) fegyveresen, illetve álarc használatával követték el.

45. A zsarolást, ha azt
— hivatalos személyként e jelleg felhasználásával, vagy hivatalos megbízás vagy minőség színlelésével követték el.

46. A rongálás büntettét, ha azzal

- a) jelentős kárt okoztak;
- b) muzeális tárgyat, emlékművet, műemléket rongálnak, vagy semmisítenek meg.

Azonnal jelenteni kell:

c) ha a rongálás különösen nagy kárt okozott.

47. Az orgazdaság büntettét, ha azt jelentős értékre követik el.

A különösen nagy értékre elkövetett orgazdaságot azonnal jelenteni kell.

48. A jármű önkényes elvételének büntettét, ha azt

- a) erőszakkal, az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel; vagy
- b) ha a bűncselekményt a párt, a kormány, a társadalmi és állami szervek (megyei szintig bezárólag) sérelmére követik el.

49. A fiataalkorúak által:

- csoportosan;
- folytatólagosan, vagy
- különleges módszerrel elkövetett vagyon elleni bűncselekményt értékhatár nélkül.

XI.

A honvédelmi kötelezettség elleni bűncselekmények

50. A katonai szolgálat alóli kibúvást, a katonai szolgálat megtagadását.

XII.

A fegyveres erők és testületek tagjaival kapcsolatos események (Beleértve a saját állományt is.)

51. A szolgálati bűncselekmények közül:

- a) **a szökést, a külföldre szökést, ezek kísérletét, vagy előkészületét.**
- b) A külföldre szökés feljelentésének elmulasztását.
- c) Az önkényes eltávozás büntettét.

52. A függelemsértés közül:

- a) **a zendülést, a kísérletét vagy előkészületét.**

A zendülés megakadályozásának elmulasztását;

- b) **a parancs iránti engedetlenség büntettét;**
- c) az előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszakot;
- d) a bűjtogatás büntettét, ha abból a szolgálatra, vagy a fegyelemre jelentős hátrány származik.

53. Az előjárói bűncselekmények közül:

- a) az alárendelt megsértésének büntettét, ha az súlyos testi sértést, vagy a szolgálatra jelentős hátrányt okozott;
- b) az előjárói gondoskodás elmulasztásának büntettét;
- c) az előjárói intézkedés elmulasztásának büntettét;
- d) az ellenőrzés elmulasztásának büntettét.

54. A harcképességet veszélyeztető bűncselekmények közül:
a harckészültség veszélyeztetésének büntettét, ha az a szolgálatra különösen nagy hátránnyal jár.

55. Ha e melléklet II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI. fejezeteiben meghatározott bűncselekmények elkövetése — vagy abban való részvétel miatt — a főkapitányság — a rendőrkapitányság — valamely beosztottja ellen vizsgálatot rendeltek el. A jelentési kötelezettséget az e fejeze-

tekben előírtaknak megfelelően kell teljesíteni. **Azonnal kell jelenteni, ha a jelentési kötelezettség szempontjából nem kiemelt bűncselekmény elkövetése — vagy abban való részvétel miatt — a főkapitányság — rendőrkapitányság — valamely beosztottját őrizetbe vették, vagy előzetes letartóztatásba helyezték.**

56. **A fegyverhasználatot.** (Figyelemmel a Rendőrség Szolgálati Szabályzata 459. pontjának rendelkezéseire.)

57. **A BM szolgálati igazolvány ellopását, szolgálati fegyver, vagy jelentősebb mennyiségű szolgálati lőszer ellopását, elvesztését, megsemmisítését, megsemmisülését.**

58. **Katonai (MHSZ motoros), vagy belügyi légi jármű lezuhanását, kényszerleszállását.**

59. **A Varsói Szerződés alapján hazánkban tartózkodó fegyveres erők tagjainak eltűnését, szökését, bűncselekményét.**

60. **A rendőr-főkapitányság — rendőrkapitányság — beosztottjainak üzemi jellegű balesetét (lőfegyverrel, robbanóanyaggal, robbantószerrel történő sérülést, stb.), ha öt vagy annál több személy megsérült.**

Azonnal jelenteni kell, ha a baleset halált okozott, illetve öt vagy annál több személy súlyosan megsérült.

61. **A közúti balesetet (tekintet nélkül arra, hogy szolgálati vagy saját gépkocsival történt, vétkes volt-e a katonai személy vagy sem), ha**

a) **súlyos sérülés történt, vagy ha**

b) **a sérülés halálos, avagy**

c) **a sérülés fokára tekintet nélkül, öt vagy annál több személy megsérült;**

d) **a gépjárművek közúton történő ütközését, ha a keletkezett kár értéke a 100 000,— Ft-ot, azonnal, ha az 500 000,— Ft-ot meghaladja;**

e) **ha a katonai személy a közúti járművek vezetésére vonatkozó szabályok megszegésével nem közúton okozott**

balesetet, ütközött össze, vagy volt részese, a jelentési kötelezettség a 61. pont a-tól d. alpontig meghatározottak szerint teljesítendő, ezeket azonban a napi közúti közlekedési baleseti statisztikában szerepeltetni nem kell.

62. Tömeges — öt vagy annál több személy — fertőző járványos megbetegedést, ha a betegek elkülönítésére történt intézkedés. Tömeges, egészségre káros, súlyosabb mérgezést.
63. **Öngyilkosságot**, vagy annak kísérletét.
64. A szerv objektumaiban, anyagi eszközeiben történt rendkívüli eseményt, károsodást (tűz, beomlás, stb.), ha a keletkezett kár értéke előreláthatóan jelentős. **Ennél súlyosabb esetet azonnal jelenteni kell.**
65. A rendőrségi fogdában történt rendkívüli események közül:
 - a) az **őrizetes(ek), letartóztatott(ak) szökését, szökési kísérletét;**
 - b) a fogdaőr elleni támadást, kísérletét;
 - c) az **öngyilkosságot;**
 - d) a csoportos ellenszegülést;
 - e) a fogvatartott(ak) sérelmére elkövetett bűncselekményt.
66. A **rendőr-főkapitányság teljes személyi állományát érintő — nem gyakorlat céljából elrendelt — riadót, az elrendelés okát, befejezésének időpontját, az eredményt, s a riadó alkalmával bekövetkezett rendkívüli eseményt.**

XIII.

Egyéb cselekmények, események

67. **A személyszállító légi jármű balesetét, kényszerleszállását abban az esetben is, ha személyi sérülés nem történt.**
Más légi jármű (MÉM Rep. Szolgálat, sport, vitorlázó, MHSZ vitorlázó, OMSZ stb.) balesete közül:

- a) ha halálos sérülés, öt vagy annál több személy sérülése történt, vagy
 - b) ha a baleset következtében a légi járműben, illetve más anyagi javakban keletkezett kár értéke a 100 000,— Ft-ot meghaladja;
 - c) **azonnal jelenteni kell, ha a baleset következtében kettő vagy annál több ember meghalt, öt vagy annál több személy súlyosan megsérült, vagy a keletkezett kár értéke az 500 000,— Ft-ot meghaladja.**
68. Ejtőernyős ugrásnál, léghajózásnál, sárkányrepülésnél történt halálos sérüléssel járó balesetet.
69. **Sugárzó (rádióaktív) anyag elvesztését, azzal kapcsolatos balesetet.**
70. Üzemi, mezőgazdasági jellegű balesetet, ha
- a) halálos sérülés történt, öt vagy annál több személy megsérült, illetve ha az anyagi kár a 100 000,— Ft-ot meghaladja;
 - b) **kettő vagy annál több ember meghalt, öt vagy annál több személy súlyosan megsérült, illetve az anyagi kár az 500 000,— Ft-ot meghaladja, azonnal jelenteni kell.**
71. Közveszélyokozásnak nem minősülő tüzesetet, robbanóanyag, robbantószer, sugárzó vagy más anyag, energia hatására bekövetkezett balesetet, ha
- a) halálos sérülés történt, öt vagy annál több személy megsérült, illetve az anyagi kár a 100 000,— Ft-ot meghaladja;
 - b) **ha kettő vagy annál több ember meghalt, öt vagy annál több személy súlyosan megsérült, vagy az anyagi kár az 500 000,— Ft-ot meghaladja, azonnal jelenteni kell.**
72. A vízbefulladás. **A kettő vagy több személy egyazon időben és helyen történő vízbefulladását azonnal jelenteni kell.**
73. **A látványos — a közvélemény figyelmét felkeltő módon elkövetett pl.: önégetés, tömeg előtt bekövetkezett —, vagy**

robbanóanyaggal, robbantószerrel elkövetett öngyilkosságot. Közéleti személy öngyilkosságát.

74. Ismeretlen holttest feltalálását.
75. Tömeges — öt vagy annál több személy — járványos megbetegedését, ha az illetékes hatóság a megbetegedés színhatárán egészségügyi zárlatot rendelt el.
- Tömeges egészségre káros, súlyos — sérülést okozó mérgezést.
76. Tömeges járványos állat-megbetegedést, ha az illetékes hatóság az állatok telephelyén kívüli körzetre kiterjedően rendelt el zárlatot.
77. **A gyermekbalesetet, ha halálos, vagy tömeges — öt vagy annál több személy — sérülés történt.**
78. Kóros élvezetre alkalmas szertől — pl.: gyógyszer, ragasztóanyag — keletkezett halálesetet.
79. **Magyarországon tanuló vagy dolgozó nem magyar állampolgárságú — külföldi, hontalan — személyekkel kapcsolatos bűncselekményeket, vagy más súlyos eseményeket.**

XIV.

A statisztikai adatok jelentése

80. Naponta — a 20 órás helyzetnek megfelelően — 21 óráig írásban (géptávirón) kell jelenteni:
- a) a rendőr-főkapitányság szerveinek fogdáiban előzetes letartóztatásban és őrizetben levő személyek számát:
- összesen és ebből mennyi:
- a bűnügyi és
- a közigazgatási őrizetes, illetve letartóztatott;
- b) a rendőr-főkapitányság szervei által az elmúlt 24 órában őrizetbe vett, illetve előzetes letartóztatásba helyezett sze-

mélyek számát összesen és az őrizetbevétel, vagy előzetes letartóztatásba helyezés okakénti bontásban, valamint ezek közül mennyi volt nem magyar állampolgárságú személy (állampolgárságuknak megfelelően külön-külön);

- c) a rendőr-főkapitányság illetékességi területén az elmúlt 24 órában történt személyi sérüléses közúti közlekedési balesetek számát összesen.

Ebből mennyi volt

- halálos,
- súlyos sérüléses,
- könnyű sérüléses baleset.

A közúti baleset miatt utólag — a balesettől számítva 24 órán belül — meghaltaknál, az elhalálozás napján kell a statisztikai adatszolgáltatást teljesíteni.

Megjegyzés:

A 2. sz. mellékletben felsorolt bűncselekményekről szóló összefoglaló jelentésben szerepeltetni kell, ha a bűncselekmény ismert vagy felderített elkövetője a „veszélyes” avagy a „különösen veszélyes” bűnöző kategóriába tartozik.

A jelentések röviden összefoglalt, megalapozott és ellenőrzött tényeket, adatokat tartalmazzanak, adjanak hű képet a történt eseményekről.

Azokat a **kiemelt** rendkívüli eseményeket, amelyeket a 16/1976. BM számú utasítás 6/a. pontja értelmében **azonnal** távbeszélőn is jelenteni kell, e melléklet vastagbetűs szedéssel tartalmazza.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

3. sz. melléklet

a 16/1976 sz. BM utasításhoz.

A Belügyminisztérium I., III., IV. Főcsoportfőnökség, a BM Országos Rendőr-főkapitányság szerveinek, a BM Határőrség Országos Parancsnokság, a BM Kormányőrség Parancsnokság, a BM Tűzoltóság Országos Parancsnoksága, a BM Titkárság, a BM „M” és Szervezési Csoportfőnökség, a BM Adatfeldolgozó Csoportfőnökség, a BM Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya, a BM Felügyeleti Osztály, a BM Fegyelmi Osztály, a BM Műszaki Fejlesztési Felügyelet, a BM Belbiztonsági Osztály, a BM Miniszteri Műszaki Szaktanácsadó és a BM Műszaki Információs és Dokumentációs Alosztály vezetői a 16/1976. BM sz. utasítás 6. pontja értelmében kötelesek gondoskodni arról, hogy a szervüknél történt alábbi rendkívüli eseményeket a BM Főügyeleti Osztálynak jelentsék.

I. Fejezet

**A szerv személyi állományával kapcsolatban történt
bűncselekmények, események**

1. A szolgálati bűncselekmények közül:
 - a) a szökést, a külföldre szökést, ezek kísérletét, vagy előkészületét;
 - b) a külföldre szökés feljelentésének elmulasztását;
 - c) az önkényes eltávozás büntettét.
2. A függelemsértés közül:
 - a) **zendülést, a kísérletét, vagy előkészületét.**
A zendülés megakadályozásának elmulasztását;
 - b) a **parancs iránti engedetlenség büntettét;**
 - c) az előljáró, vagy szolgálati közeg elleni erőszakot;

- d) a bujtotgatás büntettét, ha abból a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány származik.
3. Az előjárói bűncselekmények közül:
- a) az alárendelt megsértésének büntettét, ha az súlyos testisértést vagy a szolgálatra jelentős hátrányt okozott;
 - b) az előjárói gondoskodás elmulasztásának büntettét;
 - c) az előjárói intézkedés elmulasztásának büntettét;
 - d) az ellenőrzés elmulasztásának büntettét.
4. A harcképességet veszélyeztető bűncselekmények közül; a harckészültség veszélyeztetésének büntettét ha az a szolgálatra különösen nagy hátránnyal jár.

5. Ha a 2. számú melléklet II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI. fejezeteiben meghatározott bűncselekmények elkövetése — vagy abban való részvétel — miatt a szerv valamely beosztottja ellen vizsgálatot rendeltek el, a jelentési kötelezettséget az e fejezetekben előírtaknak megfelelően kell teljesíteni.

Azonnal kell jelenteni, ha a jelentési kötelezettség szempontjából nem kiemelt bűncselekmény elkövetése — vagy abban való részvétel — miatt a szerv valamely beosztottját őrizetbe vették, vagy előzetes letartóztatásba helyezték.

6. A fegyverhasználatot. (Fegyelemmel a Rendőrség Szolgálati Szabályzata 459. pontjának rendelkezéseire.)
7. A BM szolgálati igazolvány ellopását, szolgálati fegyver, vagy jelentősebb mennyiségű szolgálati lőszer ellopását, elvesztését, megsemmisítését, megsemmisülését.
8. A szerv beosztottjainak üzemi jellegű balesetét (lőfegyverrel, robbanóanyaggal, robbantószerrel okozott baleset, áramütés, vegyi anyaggal történő sérülés), ha
- a) öt vagy annál több személy megsérült;
 - b) azonnal jelenteni kell, ha a baleset halált okozott, öt vagy annál több személy súlyosan megsérült.

9. Tömeges — öt vagy annál több személy — fertőző járványos megbetegedést, ha a betegek elkülönítését az egészségügyi szerv elrendelte. Tömeges egészségre káros súlyosabb mérgezést.
10. **Az öngyilkosságot, vagy annak kísérletét.**

Egyéb események

11. A szerv objektumaiban, anyagi eszközeiben történt rendkívüli eseményt, károsodást (tűz, beomlás, stb.), ha a keletkezett kár értéke előreláthatóan jelentős. **Ennél súlyosabb esetet azonnal jelenteni kell.**
12. **A szerv teljes személyi állományát érintő (nem kiképzési és gyakorló feladatokat szolgáló) riadó elrendelését, az elrendelés okát, eredményét, a befejezés időpontját, a riadóval kapcsolatos rendkívüli eseményt.**

II. Fejezet

A BM III/IV. Csoportfőnökség szerveinek vezetői az utasítás 3. számú melléklete I. fejezetében meghatározottakon túlmenően ügyeletük útján jelenteni kötelesek a Csoportfőnökség által biztosított szervek objektumaiban és a személyi állományával kapcsolatban történt — nyílt vizsgálatot igénylő — alábbi rendkívüli eseményeket.

Kivételt képez a BM Határőrség, valamint a BM Forradalmi Rendőri Ezred Parancsnokság területe.

1. A szökést, ha az fegyverrel történt, a külföldre szökést vagy annak kísérletét, előkészületét.
2. A zendülést, kísérletét, előkészületét.
3. A fegyverhasználatot, ha az halálos sérülést okozott.
4. A harci jármű önkényes elvételét, ha azzal előreláthatóan súlyos bűncselekményt követnek el, vagy ha az elfogás érdekében rendőri — karhatalmi — akció megszervezése válik szükségessé.
5. Lőfegyverrel, robbanóanyaggal, vagy robbantószerrel történt balesetet, ha
— halálos sérülés történt, öt vagy annál több személy megsérült.
6. Katonai légijármű lezuhanását, vagy nem katonai repülőtéren történő kényszerleszállását.
7. A biztosított objektumokat ért külső fegyveres támadást.

8. A biztosított objektumokban, vagy az anyagi eszközökben történt rendkívüli eseményt, tűz, robbanás, stb. ha:

- haláleset történt,
- öt vagy annál több személy súlyosan megsérült, avagy ha
- az anyagi kár előreláthatóan különösen nagy értékű.

III. Fejezet

A BM Határőrség Országos Parancsnokság vezetői az utasítás 3. sz. melléklete I. fejezetében meghatározott kötelemeiken túlmenően — az Országos Parancsnokság ügyelete útján — az alábbi rendkívüli eseményeket is kötelesek jelenteni a BM Fő-ügyeleti Osztálynak.

1. Az ország határán történt provokációt, fegyveres, vagy erőszakos területsértést, vagy erőszakos tiltott határátlépést, erőszakos kitörést, illetve azok kísérletét.
2. Járművel elkövetett területsértést, kitörést, vagy annak kísérletét.
3. A nyugati és a déli határszakaszon észlelt, légi járművel elkövetett befelé, vagy kifelé irányuló határsértést, ejtőernyősök, tárgyak, röpcédulák, mérgező anyagok, stb. ledobását.
4. A nyugati és a déli határszakaszon történt befelé és kifelé irányuló büntetlen határsértést.
5. A nyugati és a déli határszakaszon történt befelé irányuló elfogást.
6. A nyugati és a déli határszakaszon megkísérelt — kifelé irányuló — tiltott határátlépés elkövetőinek elfogását, ha azt:
 - a) a magyar állampolgárok csoportosan (3 vagy több személy), vagy
 - b) nem magyar állampolgárságú személyek, avagy
 - c) fondorlatos módon — hamis, hamisított, más nevére szóló útlevéllel, közlekedési eszközön elrejtőzve, stb.— kísérelték meg.

Az elfogást azonnal jelenteni kell, ha a tiltott határátlépést:

- d) **fegyveres erők és testületek** tagjai, ismert közéleti — pl.: tudós, művész — **illetve állami, társadalmi szervezeti, gazdasági vezető funkciót betöltő személyek; vagy**
 - e) **légi jármű hatalomba kerítésével; illetve**
 - f) **felfegyverkezve kísérelik meg.**
7. A jugoszláv szervek által átirányított, érvényes útiokmánnyal kiléptetett személyek, akik kapitalista országba csoportosan (3 vagy annál több személy) kísérelték meg a határsértést és a jugoszláv szervek elfogták, vagy ha az illető ismert közéleti személyiség (pl.: tudós, művész, stb.) illetve fontosabb állami, társadalmi szervezeti, gazdasági funkciót betöltő személy.
8. Az északi és keleti határszakaszon történt határeseemények közül: ha
- a) a befelé irányuló határsértést csoportosan követik el, illetve ha:
 - b) a kifelé irányuló határsértést
 - nem magyar állampolgárságú személy(ek), vagy
 - fondorlatos módon — hamis, hamisított, más nevére szóló útlevéllal, közlekedési eszközön elrejtőzködve, stb. — kísérlik meg.
- Azonnal jelenteni kell a határsértést — akár kifelé, akár befelé irányuló elfogás történt — ha azt:**
- c) **fegyveresen, vagy**
 - d) **más bűncselekmény elkövetésével összefüggésben kísérelték meg, illetve követték el.**
9. A Magyar Népköztársasággal szomszédos, vagy más államok határőrizeti, rendőri — közbiztonsági, állambiztonsági — vámőri szervei az általuk körözött személy(ek) elfogását, felkutatását, amennyiben a BM Hór. szervei útján kéri.
10. Kutatás során lőfegyver, lőszer, robbanóanyag, robbantószer, sugárzóanyag, ellenséges szövegű propagandaanyag,

állami vagy szolgálati titkot képező iratok — anyagok — megtalálását.

Kábítószer, hamis, vagy hamisított pénz — értékpapír — feltalálását, tekintet nélkül az érték nagyságára.

11. A jelentős értékű vámáru, vagy pénz, csempészsést.
A muzeális tárgy csempészsését.

Azonnal jelenteni kell, ha a csempészetet

- különösen nagyértékű vámárura, pénzre vagy
- jelentős értékű muzeális tárgyra követték el, kísérelték meg.

12. Határőrizeti szolgálat közben történt fegyverhasználatot.

Azonnal jelenteni kell, ha a fegyverhasználat halálos sérülést okozott.

13. A szolgálatot teljesítő határőrt ért támadást, ha ennek következtében a határőr meghalt, vagy súlyosan megsérült. Lőfegyverrel történő támadást minden esetben tekintet nélkül arra, hogy történt-e sérülés, vagy sem.

14. Hazánkkal szomszédos államok hatóságai által, járványveszély miatt elrendelt — kifelé, vagy befelé irányuló — határforgalom korlátozását, illetve szüneteltetését. A korlátozás — szüneteltetés — elrendelésének és feloldásának az időpontját.

15. Az együttműködő szervek igénybevételeivel végrehajtott csapatintézkedéseket, razziákat. A Határőrség Országos Parancsnoksága, vagy az illetékes felsőbb szerv vezetője által — a határőrség egész állományára, illetve egy, vagy több kerületre kiterjedő — elrendelt harcásztségi riadót, okát, befejezésének időpontját. A riadóban részt vevő állomány-nal kapcsolatos rendkívüli eseményt.

Razziariadót abban az esetben, ha az körözött fegyveres személy, illetve a határőrizeti szolgálatát teljesítő járőrt fegyverrel megtámadó, vagy más eszközzel súlyos sérülést okozó személy(ek) elfogására irányul.

16. Az MSZMP Politikai Bizottsága tagjainak, a Központi Bizottság titkárainak, az Elnöki Tanács elnökének, elnökhelyetteseinek, a kormány tagjainak légi, vasúti, közúti, vízi járműveken külföldre történő utazásaikor a határállomásokon a ki- és belépésüknek az időpontját.

A párt vezetőinek, az Elnöki Tanácsnak, a kormánynak, vagy a kormány tagjainak meghívására hazánkba látogató külföldi párt-, államfői, kormány, illetve miniszteri delegációknak a határállomásra történő érkezési és elutazási időpontját.

17. A Határőrség szervei által biztosított objektumok elleni támadást.
18. Vasúti, légi, vízi és közúti járműveken, vagy más helyen történő terrorcselekményt, túszt, vagy túsztok fogvatartását, vagy ezek kísérletét, előkészületét.

19. A súlyosabb határrendszértés esetei közül:

- a) az átkényszerítést, az átlövést, a határon átható robbantást, vagy tüzet. **Azonnal jelenteni kell, ha az átlövés, robbantás, a tűz következtében haláleset történt;**
- b) a határfolyók mederviszonyainak jogtalan megváltoztatását, a víz természetes folyásának jogtalan korlátozását, vagy szennyezését. **Azonnal jelenteni kell, ha a folyó vize oly mértékben vált szennyezetté, amely a környező településeken jelentős egészségromlást, életveszélyt idézhet elő, illetőleg a víz szennyezettsége továbbterjedésének megakadályozása valamely állami szerv azonnali intézkedését teszi szükségessé;**
- c) a határfolyókon robbanó, kábító, mérgező, vagy sugárzó anyagok jogtalan alkalmazását.

20. Statisztikai jelentés:

Naponta — a 20 órai helyzetnek megfelelően 21 óráig — jelenteni kell:

- a) a Határőrség egységei által az elmúlt 24 órában jelentett határesemények számát összesen:

Ebből mennyi volt:

- határsértés, vagy kísérlete miatti elfogás,
- büntetlen határsértés;

b) a nyugati és déli határszakaszon történt határesemények számát összesen, s ebből mennyi volt:

- befelé, illetve kifelé irányuló határsértés miatti elfogás,
- büntetlen határsértés;

c) a Határőrség szervei által halaszthatatlan nyomozati cselekmény foganatosításakor az elmúlt 24 órában őrizetbe vett személyek számát összesen és

- az őrizetbevétel okának megfelelő bontásban.

(A nem magyar állampolgárságú személynél feltüntetni az állampolgárságát.)

Az őrizetbevétel adatait csak abban az esetben jelentsék, ha azt 20 óráig a hatáskörileg eljárni illetékes hatóságnak nem adták át.

IV. Fejezet

A BM Kormányőrség Parancsnokság vezetői a parancsnokság ügyelete útján az utasítás 3. sz. melléklete I. fejezetében meghatározottakon túlmenően, az alábbi rendkívüli eseményeket is kötelesek jelenteni a BM Főigyeleti Osztálynak:

1. A BM Kormányőrség által biztosított pártvezetők, az Elnöki Tanács, a kormány tagjai és családtagjai, a külföldi párt- és kormánydelegációk személyi biztonságát veszélyeztető cselekményt, vagy tevékenységüket zavaró, akadályozó eseményt.
2. A BM Kormányőrség által biztosított rendezvényen, értekezleten, nagygyűlésen történt rendzavarást, jelentősebb technikai akadályt.
3. A biztosított objektumokban, a vezetők lakó, vagy ideiglenes tartózkodási helyén történt támadást, robbanást, elemi csapást, betörést, egyéb eseményt.
4. Vonat- és útvonal biztosítás esetén történt rendkívüli eseményt. (Pályarongálódást, balesetveszélyes körülmények bekövetkezését, stb.).
5. A Kormányőrség által biztosított légi járművekkel kapcsolatos balesetet, kényszerleszállást, egyéb más rendkívüli eseményt, vízijárművel történt balesetet.
6. A biztosított vezetők gépkocsijával történt közúti közlekedési balesetet.
Azonnal, ha a biztosított vezető, vagy közvetlen családtagja a balesetkor a gépkocsiban tartózkodott tekintet nélkül arra, hogy történt-e személyi sérülés, vagy sem.
7. A BM Kormányőrség személyi állománya által szolgálatteljesítés közben foganatosított előállítás, elfogást, fegyverhasználatot.

V. Fejezet

A BM Forradalmi Rendőri Ezred Parancsnokság vezetői az utasítás 3. számú melléklete I. fejezetében meghatározottakon túlmenően a parancsnokság ügyelete útján az alábbi, rendkívüli eseményt is jelenteni kötelesek a BM Főügyeleti Osztálynak:

1. A BM Forradalmi Rendőri Ezred valamelyik — szakasznál nagyobb erejű — alegységének, rendkívüli esemény helyszínére történt kivezénylését, karhatalmi intézkedés fogatosítását a rendkívüli esemény helyszínén (tömegoszlatást, fegyverhasználatot, stb.).

VI. Fejezet

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság vezetői az utasítás 3. számú melléklete I. fejezetében meghatározott kötelmein túlmenően — az országos parancsnokság ügyelete útján — az alábbi rendkívüli eseményeket is kötelesek jelenteni a BM Fő-üzyleti Osztálynak.

1. A párt, az Elnöki Tanács és a kormány hivatali helyiségeiben, egyéb létesítményeiben, a párt vezetőinek, az Elnöki Tanács és a kormány tagjainak lakásában keletkezett tűzesetet, robbanást, vagy egyéb káresetet, kárértékre tekintet nélkül.
2. A minisztériumok, fegyveres erők és testületek, főhatóságok, diplomáciai testületek épületeiben, valamint a parancsnokság címjegyzékében szereplő, a népgazdaságot érintő nagyfontosságú objektumokban történt tűzesetet, robbanást, vagy egyéb káresetet, ha öt vagy annál több személy megsérült, vagy ha a keletkezett kár értéke a 100 000,— Ft-ot meghaladja.

Azonnal jelenteni kell, ha:

- a) haláleset történt;
 - b) öt vagy annál több személy súlyosan megsérült;
avagy ha a kár értéke
 - c) előreláthatóan az 500 000,— Ft-ot meghaladja.
3. Az olyan nagyjelentőségű káresetet (földrengés, árvíz, épület beomlás, olaj- földgáz kitörés, stb.) vagy balesetet (légi, vízi, vasúti, közúti, üzemi) — ha az elhárításhoz a tűzoltóság valamely szerve kivonult — amelynek következtében halálos, vagy tömeges (öt vagy annál több személy) sérülés történt, avagy a keletkezett kár értéke a 100 000,— Ft-ot meghaladja.

Azonnal jelenteni kell ha:

- a) az esemény helyszínén kettő, vagy annál több személy meghalt,
- b) öt vagy annál több személy súlyos sérülést szenvedett,
- c) a keletkezett anyagi kár értéke előreláthatóan az 500 000,— Ft-ot meghaladja.

4. A kártevésből, rombolásból, közveszély okozásból keletkezett tüzesetet, robbanást, más káresetet kárértékre tekintet nélkül.

5. Közveszély okozásnak nem minősülő tüzesetet, robbanóanyag, robbantószer, sugárzó vagy más anyag, energia hatására keletkezett balesetet, ha halálos, vagy tömeges — öt vagy annál több személy — sérülés történt, illetve a keletkezett kár értéke a 100 000,— Ft-ot meghaladja.

Azonnal jelenteni kell ha:

- a) kettő, vagy annál több ember meghalt,
- b) öt vagy annál több személy súlyos sérülést szenvedett,
- c) a keletkezett kár értéke előreláthatóan az 500 000,— Ft-ot meghaladja.

Megjegyzés:

A BM központi szervek, az országos (kormányórság) parancsnokságok állandó vagy vezényelt ügyeletesei a napi ügyeletesi szolgálatuk megkezdésekor kötelesek telefonon bejelentkezni a BM Főigazgatási Osztályon.

Azokat a „kiemelt” rendkívüli eseményeket, amelyeket az utasítás 6. pontja értelmében távbeszélőn azonnal kell jelenteni, e melléklet **vastagbetűs szedéssel** tartalmazza.